

състезания, надбягвания с каруци, борба на пехливани и се правели разни донанми**.

А картинното описание на Чудомир емоционално ни потапя в панаирджийската обстановка. “Свечерява се. Публиката се удвоява. Ученици, ученички, слугини, трудоваци, турци, кадъни, дами от хайлайфа. Три момичета, опулили очи, гледат с възхищение златарска витрина и мляскат варени царевици. Зад тях помощник-шофьор хванал плитката на едната и сърцето му работи на трета скорост. Млада дама кима с глава на непознат господин. Ученик удря с талашена топка, вързана с ластик, група момичета, които навели глави, се кискат радостно. Циганче смуче червено петле и нослето му сълзи от възторг...” (Чудомир 1969-II: 10-12).

В панаирните дни в края на селището, най-често на голяма поляна в близост до водоизточник, се извършва търговията с добитък. „Като наближихме селото Яштепе, в близост до което гребенджиите зимуват в къщи, съзряхме далеч в полето голям панаир за коне и добитък... Работният ден на панаира почти приключваше. Конете,

Панаир за добитък

които бяха сменили собственика си, вече биваха отвеждани, докато пазаруващите пълнеха платнените палатки, където се продаваха храна и напитки и разговаряха развълнувано... Имаше голям брой цигани и всички ме взеха за един от многото синове или зетьове на Петрика (водачът на англичанина – б.а.). Но когато научиха за естеството на моето пътуване, проявиха още по-голям интерес към мен” (Макфий 2007: 105).

Най-големия панаир за добитък в Югоизточна България е Чирпанският. “Този панаир е за едър добитък и става на хълма, лежащ от южната страна на града.. Целият обширен хълм бе покрит от хиляден добитък - биволи, коне, магарета - и многобройни коли и човеци...” (Извори за

* донанма, от турски – увеселение с ълюминации, шум и глъчка